

Hannu Vuolio

Neljä toivomusta

Neljä toivomusta

Hannu Vuolio

Neljä toivomusta

© 2024 Hannu Vuolio

Kustantaja: Tarinax Oy, Espoo, Suomi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-65104-2-2

Omistukset ja kiitokset:

Greta Thunbergille, Elokapinalle ja muille vastaaville liikkeille. Kiitos, että te nuoret edes yritätte herätellä meitä boomereita ja poliittisia päättäjiä!

Lisäksi Pekalle isot kiitokset hyvistä ja inspiroivista vinkeistä tämän tarinan lopun suhteen.

“You live upon a stage and everyone’s agreed
you’re the brightest hope by far that anyone can see
So when you take the limelight you can guarantee
you’re gaining fame and claiming credibility
Tell me baby are you gonna get high as a kite?
Tell me baby are you gonna let it happen every night?
How can you expect to be taken seriously?”

*How can you expect to be taken seriously?
by Pet Shop Boys*

Sisällysluettelo:

PROLOGI	7
LUKU 1 – Olisi pitänyt	13
LUKU 2 – Koulutuspoliittisia pohdintoja	19
LUKU 3 – Kuka kutsui ja mistä syystä?	25
LUKU 4 – Ja mielisairaalasi puhelinnumero oli?	29
LUKU 5 – Ensimmäinen toivomus.....	33
LUKU 6 – Henkeviä keskusteluja odotellessa	41
LUKU 7 – Liian aikainen juhannuskokko.....	47
LUKU 8 – Ei tässä näin olisi pitänyt käydä	51
LUKU 9 – Ihmisgrilli ja Vierailija.....	55
LUKU 10 – Kissaeläimet saalistavat	60
LUKU 11 – Irvi-kissan huulet	66
LUKU 12 – Toinen toivomus.....	71
LUKU 13 – Kesä keikkuen tulevi	75
LUKU 14 – Tiedossa vain vajaa metri lunta	77
LUKU 15 – Mihin me nyt taas törmättiin?.....	84
LUKU 16 – Tyytyväisyyden tunne hiipuu.....	88
LUKU 17 – Lisää kohtalokkaita törmäyksiä.....	91
LUKU 18 – Olisi pitänyt tutustua niihin sopimusehtoihin.....	95
LUKU 19 – Puiden kertomaa	99
LUKU 20 – Jäätymisiä nyt ja menneisyydessä	103
LUKU 21 – Hätävalojen välkettä	111
LUKU 22 – Kumipallona luoksesi pompin.....	114
LUKU 23 – Molekyyli kerrallaan	117
LUKU 24 – Ei tässä nyt mikään hengenhäätä ole.....	121
LUKU 25 – Eräjemujen kikat tarpeen.....	124

LUKU 26 – Nokipannukahvin autuaaksi tekevä vaikutus	126
LUKU 27 – Marta auttaa Klausia	132
LUKU 28 – Kylmän iskiessä kääri hänet folioon	135
LUKU 29 – Mistä löytyykään hyytelöjuoksijoiden rata?	137
LUKU 30 – Viestejä tuonpuoleisesta	142
LUKU 31 – Pakohuonepeli	145
LUKU 32 – Mitä olenkaan tehnyt ansaitakseni tämän?	148
LUKU 33 – Kolmas toivomus	155
LUKU 34 – Kaasujättiläinen ryhdistäytyy	158
LUKU 35 – Miellyttävä tehtävänanto	160
LUKU 36 – Pujopartaiseen mieheen voi aina luottaa	163
LUKU 37 – Viimeinen toivomus	169
LUKU 38 – Immelmanneja vatsalaukussa	173
LUKU 39 – Viekkaita eväkkäitä ja asiakkaita	178
LUKU 40 – Kuka soittaa ovikelloa?	183
LUKU 41 – Ihmisen paras ystävä	186
LUKU 42 – Pihakirppiksen taikaa	192
LUKU 43 – Vaarallinen stalkkeri	198
LUKU 44 – Torvelo tapaa uroksen	200
LUKU 45 – Hampailta varustettuja takiaisia	209
LUKU 46 – Onko tässä maalauksessa jotain erikoista?	211
LUKU 47 – Miksei meillä ole pelastusliivejä?	214
LUKU 48 – Odottamaton tarjous	217
LUKU 49 – Tarjous josta ei voi kieltäytyä	224
LUKU 50 – Ehkäpä yksi pieni toivomus ennen aamupalaa	231
JÄLKISANAT	237

PROLOGI

Uhmakas pojankolttiainen seisoi silmät säkenöiden Tommin edessä ja karjaisi niin, että kaikki ympärillä olijat varmasti kuulivat. Ja mikä tärkeintä, kommentti tarttui varmasti hanakasti ojossa oleviin kännyköiden videotallenteisiin: "Haista sinä opettaja yksi pitkä v...."

Tilanne ei ollut ikävä kyllä mitenkään poikkeuksellinen. Tämän lukuvuoden aikana jo useamman Roihukallion yläasteen oppilaan mielestä Tommin olisi pitänyt kaavalla uraa pikemminkin tuolla gynekologian saralla kuin matematiikan opettajana. Ainakin kaksoistutkinnon merkeissä.

Kyseinen kansankynttilöiden valaja vilkaisi kelloaan.

Vielä kaksi päivää, kolme tuntia ja seitsemän minuuttia.

Opettajankoulutuksessa ei 80-luvun lopulla oltu suuremmin panostettu konfliktinratkaisukykyihin; jostain syystä ainakin matematiikkalinjalla painotus oli ollut selvemmin yhtälönratkaisukykyihin.

Keräten rauhallisuutensa rippeet yhteen kuin lumipallon hentoisesta puolen senttimetrin paksuisesta vastasataneesta lumikerroksesta, Tommi sanoi oppilaalle: "Valtteri, tuo oli epäkohteliasta käytöstä. Sanon nyt vielä uudelleen, että koulun alueella ei ole sallittua käyttää nuuskaa, ja sinä laitoit selvästi juuri äsken nuuskapalleron huuleesi."

Vastaus tuli välittömästi. "Itse v.... hevosnaama laitoit munaa poskeesi."

Tommi oli aina pitänyt hevosia upeina eläiminä. Niiden suuret ja ymmärtävät silmät, sielukkaasti väreilevät sieraimet upean pitkässä turvassa. Hänen nenänsä, vaikka olikin merkittävän kokoinen tuulenhalkaisija, ei ollut hänen mielestään yhtään samassa kategoriassa noiden jalojen, aistikkaiden eläinten kuonon muodostuksen kanssa.

Rauhallisuuden lumipalloon alkoi kuitenkin nyt ilmestyä hiekoitussorasta johtuvia, harmaan likaisia kohtia.

"Olen kyllä itse melkoisen ylpeä tästä kasvojen keskipisteestäni. Mutta kuule, meillä on vain kaksi vaihtoehtoa. Joko sylkäiset sen nuuskan tähän paperiin, tai ilmoitan asiasta rehtorille. Olet saanut jo useamman varoituksen. Seuraavasta rikkeestä saat jo passituksen kasvatustietokoneeseen yhdessä sosiaalityöntekijän ja vähintään toisen huoltajasi kanssa."

Tommi ojensi valkoista paperinenäiliinaa Valtterille kuin rauhanlippua ja jatkoi katsoen poikaa silmiin: "Oletko varma, että haluat sellaista keskustelua vielä tälle kevätlukukaudelle?"

Ruskeaan huppariin pukeutuneen pojan silmissä välähti päätöksen tapahduttua. Nopeasti hän nappasi paperin ja sylkäisi siihen ruskean, kostean nuuskamöykyn. Valtteri yritti ojentaa paperitolleroa takaisin välituntivalvojalle.

"Kiitos, Valtteri. Voit laittaa sen nyt takanasi olevaan roskikseen."

Hetken epäroityään poika teki työtä käskettyä. Samalla äänekäs kellon soitto ilmoitti TikTokin ja Instagramin katselutuokion päättyneeksi, ja tulevat kansakunnan toivot pistivät kännykänsä vastahakoisesti pois. Samoin myös Valtteri sai hyvän syyn poistua nopeasti paikalta.

Tuntien itsensä ainakin jossain määrin Martti Ahtisaaren rauhanneuvottelukykyjä omaavaksi henkilöksi, Tommi

nautiskeli tilanteesta hetken nopeasti tyhjentyneellä koulun pihalla. Pikkulintu aloitti oppilaiden hälinän vaiettua viser-ryksensä ja herätti mahdollisen tulevan CMI:n työntekijän takaisin todellisuuteen. Hän vilkaisi uudestaan ajastintaan. Kaksi päivää, kolme tuntia ja kaksi minuuttia.

Kolmen minuutin päästä hänellä oli edessään vielä äskeis-täkin epämiellyttävämpi kohtaaminen, sen hän tiesi jo kokemuksesta. Äskeisen kokemuksen voimaannuttava vaikutus kaikkosi hänen ruumiistaan kuin Instagram-video bittiavaruuteen heti katselun jälkeen.

Hän raahusti kouluun sisälle, kääntyi käytävälle, jossa hänen huoneensa sijaitsi, ja totesi erään oppilaan äidin odottavan jo ryhdikkäänä sitä vastapäätä olevalla penkillä.

Tommi tervehti naista lyhyesti ja aukaisi hänelle oven. Nainen istui kehottamatta hänen pöytänsä edessä olevalle tuolille ja aloitti artikuloiden erittäin selkeästi: "Isäni kävi SYK:in, minä kävin SYK:in ja myös Sofia tulee menemään SYK:kiin."

Tommi avasi tietokoneensa ja etsi esille kyseisen oppilaan tiedot. Rullasi katseellaan ensimmäisen sivun kurssitulokset ja painoi seuraavan sivun näkyviin kurssiarvosanoista. Ne toistivat samaa sanomaa kuin ensimmäinen. Sofian tulisi olla tyytyväinen, jos hän ylipäätään pääsisi sisään *johonkin* lukioon. Mahdollisuudet Suomalaiseen Yhteiskouluun olivat menneet jo aikoja sitten. Arvosanoista päätellen jo viimeis-tään seiskaluokan keväällä.

Omasta mielestään tulevan SYK:kiläisen oppilaan huoliteltu äiti katsoi pistävästi hänen äärimmäisen lahjakkaan ja nerokkaan lapsensa valiolukiassa suoritettavien jatko-opintojen tiellä pönöttävää luokanvalvojaa, joka epätoivoi-esti yritti keksiä, miten palauttaa tämä huoltaja liihottele-masta toivemaailmasta lähemmäs realiteetteja. Hän päätti tyyperyksissään lähteä liikkeelle faktojen kautta.

”Tuota, Sofian lukuaineiden keskiarvo on 7.8 ja kokonaiskeskiarvo 8.1.” Tommi vaikeni ja odotti näkevänsä sanomansa vaikuttavan jollakin tavalla kalliilta hajuvedeltä tuoksuvaan äitiin, jonka näköisiä parveilee lähinnä kalliiden asianajotoimistojen käytävillä kuin pihlajanmarjojen kimpussa olevia tilhiä.

Nainen kallisti päätään odottavasti pikkulinnun tapaan. Selvästikään hän ei ollut kuullut vielä mitään, mikä hänen mielestään liittyisi alkuperäiseen tapaamisen aiheeseen.

Tommi selvitti kurkkuaan ja lausui: ”Niin, ja viime kesänä SYK:kin sisäänpääsyyn vaadittu keskiarvo oli 9.7. Mainittakoon myös, että samana kesänä alhaisin keskiarvo, jolla ylipäätään päästiin sisään *johonkin* pääkaupunkiseudun lukioon, oli 8.2.”

Pikaisen vilkaisun jälkeen vaikutti siltä, että edelleenkin Tommin sanojen aiheuttama äänenpaineen vaihtelujen siirtyminen naisen korvakäytävän tärykalvon värähtelyjen kautta kuuloluihin, niitä pitkin sisäkorvan simpukan nesteessä sijaitsevien aistinsolujen avulla aivorunkoon ja matkaten sieltä edelleen aivokuoreen eli tietoisuuteen, ei lopputuloksena kaikesta huolimatta kuitenkaan ollut ymmärrys rakkaan jälkeläisen joltisenkin mahdottomasta tilanteesta tämän Suomalaisen Yhteiskouluun sijoittuvan koulutuspolun suhteen.

Tommi päätti siirtyä suoran toiminnan puolelle ja hän sanoi painokkaasti, tiukasti naista silmiin katsoen: ”Eli kaikki tämä tarkoittaa, että Sofialla ei ole *mitään* mahdollisuutta päästä SYK:kiin ilman lähes koko lukion kurssien uudelleen suorittamista ja arvosanojen merkittävää korottamista.”

Tuli hetkeksi hiljaista, kun Tommin sanat putoilivat yksi kerrallaan oppilaan äidin tajuntaan. Ne ponnahtivat sieltä kuitenkin iloisesti takaisin osuttuaan monien vuosien aikana rakennettuun itsepetoksen paksuun kilpeen.

Sydämistyneenä tämän harvinaisen typerän opettajan lausumista valheista hänen tyttärellensä suunniteltujen keskiasteen jatko-opintojen käytännön esteistä, Sofian äiti nousi silmät säkenöiden pystyyn, oikaisi jakkupukunsa hameen ja tokaisi: ”Haluan tavata koulun rehtorin. Ja voitte olla varma, että annan hänelle suoraa palautetta teidän tökeröstä ja epäammattimaisesta käyttäytymisestäänne.”

Syvän henkisen huokauksen saattamana Sofian luokanvalvoja osoitti kädellään ovea ja neuvoi: ”Rouva on hyvä ja koputtaa vastapäiseen oveen. Tietääkseni rehtori Turakainen on paikalla ja voinee ottaa teidät vastaan.”

Siepaten viereisellä istuimella olleen Pradan käsilaukun, joka varmaan oli maksanut enemmän kuin Tommin kuukaudessa saama rahallinen korvaus tästä ah, niin auvoisen ihanasta mahdollisuudesta toimia yläasteen matematiikan lehtorina, nainen astui räväkästi ulos, rämäytti Tommin huoneen oven kiinni ja koputti kovaäänisesti koulun rehtorin oveen.

Hetken hiljaisuuden jälkeen oven takaa käytävältä kuului vaimea sisään-kehotus. Tommin keuhkoista purskahti helpotuksen huokaus. Hän tarkasti digitaalisen kellonsa laskurin lukemat: kaksi päivää, kaksi tuntia ja kolmekymmentäseitsemän minuuttia.

Sillä sen verran oli aikaa siihen, kun hän sulkisi tämän koulun oven. Ikävä kyllä vain kesäloman ajaksi. Heti loman alkajaisiksi hän suuntaisi syntymäseudulleen kohti napapiiriä. Kaiken lisäksi rentouttavan kesäloman alkajaisviikon sijaan hän tiesi ottaneensa loman alkuun urakan, joka olisi kaikkea muuta kuin rentouttava.

Mikäli Tommilla olisi ollut käytössään tulevaisuuden kristallipallo, joka olisi näyttänyt, kuinka kaukana rentouttavasta hänen kesälomansa olisi, hän olisi sittenkin ottanut riemumielin vastaan vastikään hänelle tarjotun matemaat-

tis-luonnontieteellisten aineiden kesäkurssien opettajan paikan.

Sillä tulevan kesäloman kutsuminen rentouttavaksi tulisi olemaan yhtä kaukana totuudesta kuin Venäjän kutsuminen vapaaksi ja demokraattiseksi valtioksi.

Tommi olisi siis vieläpä vetänyt kasvoilleen leveän hymyn kohdatessaan kesäkurssien alkajaisiksi Valtterin ja Sofian myrtyneet ilmeet, kun heille paljastuisi, kuka tulisikaan vetämään tämän kesän matematiikan ja fysiikan kertauskursseja.

LUKU 1 – OLISI PITÄNYT

Seisoen jo parhaat päivät nähneellä, punaisella ja valkoisten maalaräiskeiden pilkuttamalla keittiöjakkaralla, Tommi avasi makuuhuoneen yläkaapin oven ja kohtasi silmillään sinne sullotun tavaramäärän. Tyrmistyneisyyden ilme levisi kasvoille, kun hän näki koko kaappirivistön mittaisen säilytystilan olevan nurkkiaan myöten täynnä erilaisia laatikoita, pussukoita ja irtoroinaa.

Kuului syvä huokaisu samalla, kun hän sulki kaapin oven. Avasi sen uudestaan painikkeesta. Suusta pääsi toinen spontaani, toivottomuuden tunnetta henkivä huokaus.

Tommi oli varannut kotitalon tyhjennykselle kesäloman kaksi ensimmäistä viikkoa. Kolmas viikko sen jälkeen olisi vielä järjestettävissä. Tämän aamupäivän jälkeen hän alkoi vakuuttua siitä, että hommaan kuluisi koko opetusalan paras aika eli kymmenen kesäistä viikkoa. Jos sekään riittäisi.

Pieni vinkuva ääni takaraivossa heräsi henkiin ja latoi tajuun mukavan jälkiviisaita kommentteja piristämään Tommin mielialaa.

Minkä takia siirsit tätä tyhjennysurakkaa vuoden verran? Sinun olisi pitänyt vähän kerrallaan käydä huone kerrallaan tavaroita läpi koko viime vuoden ajan. Olisi pitänyt olla yhteydessä kirpputoreihin ja myydä siellä astiastot sekä koriste-esineet. Lisäksi sinun olisi pitänyt ilmoittaa sukulaisille, että tulevat katsomaan, mitä haluaisivat hänen vanhempiensa jäämistöstä muistoesineiksi.

Tommi oli vahvasti sitä mieltä, että ”Olisi pitänyt” -sanaparin käyttö pitäisi ankarien rangaistusten vallitessa kieltää kokonaan. Kiellon rikkojat tulisi lähettää vähintäänkin 12 kuukautta kestäväälle työleirille.

Mahtaisikohan Venäjän valtio suostua vuokraamaan työleirille jonkin sopivan alueen jostain Siperian kylmimmistä sopukasta?

Ottaen kiinni yhdestä tiukkaan suljetusta isosta muovipussista, Tommi laski sen lattialle ja nykersi pussin auki. Siellä oli puolittain poltettuja kynttilöitä ja käyttämättömiä tuikkuja – normaalilla käytöllä noin sadan vuoden tarpeisiin. Virtuaalinen ja mentaalinen huokaus täytti taas Tommin mielen.

Hän muistutti jälleen kerran itselleen, että äiti ja isä olivat olleet sota-aikana syntyneitä lapsia. Täytyy ymmärtää, että heidän nuoruudessaan oli ollut pulaa aivan kaikesta, ja mitään vähänkään käyttökelpoista ei oltu heitetty pois. Tämän ajatuksen mielessään pitäen Tommi tempaisi seuraavan yllätyslaatikon yläkaapista. Se oli tummanharmaa kenkälaatikko, joka oli sidottu pakettinarulla. Siis sellaisella vaalealla, joka hapsotti jo kerällä ollessaan ja purkautui jokaisen paketoijan kiusaksi säie säikeeltä pienestäkin kosketuksesta.

Kannessa näkyi pieni tarra, johon oli äidin kauniilla kaunokirjoituksella kirjoitettu hänen nimensä. Sisällä tuntui olevan jotain metallista. Tommi napsautti kiehkuraisen narun raa'asti poikki ja aukaisi kannen. Kyyneleet tulvahtivat silmiin hänen tajutessaan laatikon sisällön. Siellä oli hänen pikkulapsena hiekkalaatikolla käyttämiä pikkuautoja. Äiti oli säilyttänyt nekin, tietysti toivoen, että voisi antaa ne eräänä jouluna lapsenlapselleen.

Täytyi pyyhkiä silmiä välillä. Laatikossa oli vihreä formula-auto, keltainen avolavapaku (Ford-merkkinen), musta Pontiac, punainen Ferrari ja niin edespäin. Siis hyvä valikoima nelipyöräisiä, joita nuori poika tarvitsee polvet ruvella kontatessaan asfalttipihalla – pihalla, johon on liidulla piirretty kopio Imolan kuuluisasta formularadasta.

Neljä toivomusta on päräyttävän humoristinen ja samalla ajankohtainen kertomus Tommista, joka edesmenneiden vanhempiensa jäämistöä siivotessaan törmää outoon soittorasiaan.

Pian paikalle pelmahtaa lukuisine kasvokoruineen henkiolento, joka ilmoittaa Tommille mielipuolisen uutisen: hänellä on käytettävissään neljä toivomusta.

Tommi yrittää parhaansa, mutta jokainen toivomus saa joko hänen oman tilanteensa tai maailman katastrofin partaalle.

Epätoivoiset korjausyritykset seuraavat toisiaan ja lopulta Tommilla on käsissään äkillisen ilmastonmuutokset jälkiseuraukset satojentuhansien kuolonuhrien kera. Ja vain yksi toivomus on jäljellä...

